

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/4/2019
Identifikačné číslo spisu: 1514202722
Dátum vydania rozhodnutia: 31.07.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Mederová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1514202722.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: BENCONT INVESTMENTS, s. r. o., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 36 432 105, zast. advokátom JUDr. Jozefom Boledovičom, so sídlom Rovinka 578, 900 41 Rovinka proti žalovanému: OTP Banka Slovensko, a. s., so sídlom Štúrova 5, 813 54 Bratislava, IČO: 31 318 916, o zaplatenie 4 652,25 eur s príslušenstvom a odmeny zo zmenky, vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 1CbZm/252/2014, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č. k. 4CoZm/14/2017-270 z 11. mája 2017, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a.
- II. Žalobca m á n á r o k voči žalovanému na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací rozsudkom, č. k. 4CoZm/14/2017-270 zo dňa 11. mája 2017 postupom podľa § 387 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“) ako vecne správny potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava V ako súdu prvej inštancie, č. k. 1CbZm/252/2014-216 zo dňa 23. mája 2016, ktorým ponechal v platnosti zmenkový platobný rozkaz, č. k. 3Zm/97/2014-19 zo dňa 15. mája 2014, súčasne žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi k rukám jeho právneho zástupcu náhradu trov konania, nasledujúceho po vydaní označeného zmenkového platobného rozkazu, a to vo výške 706,86 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia, poukázaním na § 470 a § 471 ods. 2 C. s. p. konštatoval, že inštitút zmenkového platobného rozkazu posudzoval podľa § 175 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) a trovy konania a konanie na odvolacom súde posudzoval podľa príslušných ustanovení C. s. p.

3. Odvolací súd sa v zmysle § 387 ods. 2 C. s. p. s odôvodnením rozsudku prvoinstančného súdu v plnom rozsahu stotožnil, súhlasil s jeho argumentáciou týkajúcou sa abstraktnosti zmenky, či už sa jedná o zmenku, ktorá plní funkciu platobnú alebo funkciu zabezpečovaciu. Výslovil, že súd prvej inštancie

vec správne právne posúdil, keď mal za to, že zmenka bola predložená jej oprávneným majiteľom, ktorý svoj nárok preukázal nepretržitým radom indosamentov, rovnako preukázal splnenie povinností podľa zmenkového zákona, ktoré sú potrebné na uplatnenie postihu proti indosantovi. Poukázaním na § 11, § 14 ods. 1, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 43 ods. 1 a § 45 ods. 1 Zákona zmenkového a šekového (ďalej len „ZZŠ“) uviedol, že žalobca preukázal, že nadobudol zmenku rubopisom od jej predchádzajúceho majiteľa LICITOR factoring, s. r. o. a keďže v súlade s § 14 ods. 1 ZZŠ s rubopisom prechádzajú na nového majiteľa všetky zmenkové práva, právo vyplniť biancozmenku nevylučujú, žalobca ako oprávnený vlastník zmenky doplnil na zmenku dátum splatnosti a zmenkovú sumu. Žalobca tiež listinnými dôkazmi preukázal, že zaslal dlžníkovi výzvu na zaplatenie zmenky, ktorá ostala bez výsledku, a teda mal oprávnenie uplatniť svoj nárok voči indosantovi. Vzhľadom na to, že žalovaný ako indosant opomenul svoj garančný záväzok za zmenku vylúčiť, ďalšie kroky žalobcu boli len oprávneným výkonom jeho veriteľského práva k zmenke. Odvolací súd súhlasil aj s názorom súdu prvej inštancie ohľadne výšky zmenkovej sumy a splatnosti, konkrétne že predložením rozhodcovského rozsudku, ktorým bola žalobcovi priznaná kauzálna pohľadávka zabezpečovaná zmenkou, bolo možné zistiť, v akej výške sa nachádza peňažný nárok žalobcu, a teda akú sumu bol oprávnený na zmenke vyplniť. Žalobca správne vyplnil zmenku sumou, ktorá nie je v rozpore s priznanou výškou kauzálnej pohľadávky a splatnosť doplnil v súlade s dohodou o vyplňovanom práve.

4. Odvolací súd sa stotožnil s názorom prvoinštančného súdu aj ohľadne tvrdenia žalovaného o nesprávnom právnom posúdení prípustnosti kauzálnych námietok podľa § 17 ZZŠ, keď uviedol, že pripustenie kauzálnych námietok v kontexte s ostatným znením zmenkového zákona, ako aj § 495 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) závisí od schopnosti dlžníka preukázať vedomé alebo hrubo nedbanlivostné konanie na škodu dlžníka zo strany majiteľa zmenky pri jej nadobúdaní. Žalovaný ani prostredníctvom zmlúv

o postúpení, ani prostredníctvom výšky odmeny za postúpené pohľadávky a napokon ani svedeckými výpoveďami nepreukázal, že v čase, kedy žalobca zmenku a kauzálnu pohľadávku nadobúdal, konal vedomo na škodu žalovaného. Odvolací súd zdôraznil, že to bol práve žalovaný, ktorý prvýkrát zmenku rubopisoval bez vylúčenia garančného účinku a následné rubopisy v podstate kopírovali spôsob prevodu určený prvým indosantom. Zdôraznil tiež, že žalovaný ako podnikateľ mal mať na zreteli prístup zmenkového práva a pri rubopisovaní zmienek mal možnosť svoj garančný účinok vylúčiť, čo však opomenul. Odvolací súd za mylný považoval názor žalovaného, že vylúčenie zodpovednosti v zmluve o postúpení pohľadávky sa má vzťahovať aj na zmenkové vzťahy. Postup žalobcu, ktorý najprv vymáhal kauzálne pohľadávky, neuvedomujúc si, že disponuje zmenkami, z ktorých je zaviazaný nielen zmenkový dlžník - fyzická osoba s neistou bonitou, ale aj finančne schopný indosant, svedčí nielen o jeho prvotnej neznalosti jeho práv, ale aj o jeho dobromyseľnosti. Odvolací súd konštatoval, že žalovaný sa v snahe sanovať svoje pochybenie pri rubopisovaní zmenky snaží preukázať škodlivé alebo šikanózne správanie žalobcu, čo však preukázané nebolo, preto kauzálne námietky účinné nie sú.

5. K rozhodnutiam Krajského súdu v Košiciach a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „Najvyšší súd SR“ alebo „najvyšší súd“), ktoré predložil žalovaný, odvolací súd uviedol, že tieto nedávajú žalovanému za pravdu, pretože najvyšší súd posúdil dovolanie žalovaného v inej veci ako prípustné z procesných dôvodov, a to pre nedostatočné odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu. Dovolací súd sa k hmotnoprávnym okolnostiam veci nevyjadřil, a teda nepotvrdil názory žalovaného v skutkových tvrdeniach.

6. Odvolací súd sa nestotožnil ani s ďalšou odvolacou námietkou žalovaného, spočívajúcou v tvrdení, že vzhľadom na charakter zmenky ako zmenky spotrebiteľskej mu prislúcha ochrana pred zneužívaním spotrebiteľskej zmenky. Poukázaním na § 17 ods. 1 a 2 ZZŠ odvolací súd uviedol, že záväzok žalovaného nevznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, ale vznikol ex lege z titulu garančného účinku indosamentu, ktorý vyhotovil bez vylúčenia garancie. Žalovaný sám spotrebiteľom nie je, preto by bolo v príkrom rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ by sa úspešne domáhal nárokov na právnu ochranu, aké

prislúchajú len subjektom, ktoré sú v postavení spotrebiteľa. Odvolací súd preto skonštatoval, že žalovanému nepatrí právna ochrana pred zneužívaním spotrebiteľskej zmenky.

7. Odvolací súd za jednoznačný vyhodnotil aj výrok prvoinštančného súdu, v ktorom konštatoval, že zmenkový platobný rozkaz ponecháva v platnosti, čo znamená, že ho ponechal v platnosti v celom rozsahu. Uvedenie konkrétneho rozsahu by prichádzalo do úvahy v prípade čiastočného zrušenia zmenkového platobného rozkazu.

8. K návrhu žalovaného na vyslovenie prípustnosti dovolania odvolacím súdom proti rozsudku v súlade s § 238 ods. 3 O. s. p. odvolací súd uviedol, že uvedené ustanovenie bolo zrušené dňom nadobudnutia účinnosti Civilného sporového poriadku, pričom inštitút dovolania je v C. s. p. upravený v § 419 a nasl. Odvolací súd preto podľa nového procesného režimu nemôže vysloviť vo výroku svojho rozsudku prípustnosť dovolania, resp. takémuto návrhu nevyhovieť, ale o prípustnosti dovolania zo zákonných dôvodov poučuje v písomnom vyhotovení rozsudku (§ 393 ods. 1 C. s. p.).

9. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. a žalobcovi, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný, priznal plnú náhradu trov odvolacieho konania, s tým, že o ich výške rozhodne súd prvej inštancie s poukazom na § 262 ods. 1, 2 C. s. p.

10. Rozsudok odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť dňa 20. 06. 2017.

11. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalovaný, prípustnosť ktorého vyvodil z ust. § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. Dovolaciemu súdu navrhol, aby rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie zmenil tak, že zmenkový platobný rozkaz, č. k. 3Zm/97/2014-19 zo dňa 15. mája 2014 v plnom rozsahu zruší. Zároveň si uplatnil náhradu trov prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania.

12. Žalovaný namietol nepripustenie jeho kauzálnych námietok pre údajné nepreukázanie vedomého konania žalobcu na jeho škodu. Poukázal na rozhodovacie prax najvyššieho súdu, konkrétne na rozhodnutia, sp. zn. 2Obo/87/2009 a 2Obo/17/2009, z ktorých vyplýva, že vyvodíť záver, že majiteľ zmenky konal pri jej nadobúdaní vedomo na škodu dlžníka, je možné len z nepriamych dôkazov. Poukázal ďalej na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 29. apríla 2013, sp. zn. 29Cdo/799/2011, v ktorom sa súd zaoberal okolnosťami, za existencie ktorých je daný predpoklad vedomého nadobudnutia zmenky na škodu dlžníka. Žalovaný súdu prvej inštancie vytkol, že dôkazy vyhodnotil izolovane, formálne a nie aj v hlbšom kontexte, pričom odvolací súd závery súdu prvej inštancie len automaticky schválil a prebral. Z vykonaných dôkazov dostatočne vyplýva, že žalobca sa pri nadobúdaní zmenky dopustil vedomého konania na škodu žalovaného v zmysle ustanovenia čl. I § 17 ZZŠ. Z tohto dôvodu je toho názoru, že kauzálne námietky sú prípustné. Odvolaciemu súdu ďalej vytkol, že žiadnym spôsobom nezohľadnil tvrdenia žalovaného v odvolaní, podľa ktorých zmenka uplatnená žalobcom voči žalovanému nemá žiadnu kauzu, keďže žalobca si prostredníctvom zmenky uplatňuje voči žalovanému právo na kompenzáciu nevyhľaditeľnosti pohľadávok voči úverovým dlžníkom žalovaného, hoci takéto právo voči nemu nemá.

13. Žalovaný namietol aj neaplikovanie, resp. neprihliadnutie odvolacieho súdu na súkromnoprávne zásady, akými sú zásada dobrých mravov a zásada ekvity. Vedomé konanie na škodu dlžníka sa podľa žalovaného posudzuje podľa ust. čl. I § 17 ZZŠ z hľadiska subjektívneho vzťahu nadobúdateľa zmenky k prevodu zmenky v čase jej nadobudnutia a šikanóznym výkonom práva v zmysle § 3 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) sa posudzuje z hľadiska objektívnej spoločenskej prijateľnosti takéhoto konania, t. j. z hľadiska objektívnych celospoločenských hodnôt. Ustanovenie čl. I § 17 ZZŠ predstavuje dodatočný prostriedok ochrany pred nepoctivým

nadobúdateľom zmenky, ktorý pôsobí popri § 3 OZ nad jeho rámec a nie namiesto neho. Výklad súdov, ktorý vylučuje mimoprávne pravidlá správania, zakotvené vo všeobecnom predpise len preto, že zmenkový zákon obsahuje iné prostriedky obrany

v ust. čl. I § 17, je formalistický a nesprávny. Nesprávnosť právneho názoru vo veci konajúcich súdov žalovaný preukazuje odkazom na nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. IV. ÚS 1735/07, sp. zn. III. ÚS 72/2010, sp. zn. III. ÚS 341/07, nález Ústavného súdu Českej republiky z 18. júla 2013, sp. zn. IV. ÚS 457/10 a tiež rozsudok Vrchného soudu v Praze z 29. apríla 2013, sp. zn. 9 Cmo 122/2013.

14. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí, podľa názoru žalovaného, ignoroval názor Najvyššieho súdu SR vyjadrený v rozhodnutiach, sp. zn. 2Obo/87/2009 a sp. zn. 2Obo/17/2009 a nevenoval zvýšenú pozornosť námietkam žalovaného v rozsahu konania žalobcu v rozpore s poctivým obchodným stykom a šikanóznym výkonom práva. Uviedol, že legitímne očakával od odvolacieho súdu, že posúdi nesprávny záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého na zmenkovo-právny vzťah nemožno aplikovať ustanovenie § 3 OZ ako *lex generalis*, keďže zmenkový zákon ako *lex specialis* obsahuje už v ustanovení čl. I § 17 ZZŠ limitovanú reguláciu zneužitia práva, ktorá podľa súdu prvej inštancie vylučuje aplikáciu ustanovenia § 3 OZ ako *lex generalis*.

15. Žalovaný namietol aj tú skutočnosť, že odvolací súd namiesto toho, aby sa vysporiadal s právnym názorom Najvyššieho súdu SR v zrušujúcom uznesení, sp. zn. 2Obdo/19/2014 ohľadne nutnosti posúdenia zmenky ako neplatnej, nakoľko v konaní uplatnená zmenka je zmenkou spotrebiteľskou, sa iba stotožnil s rozsudkom súdu prvej inštancie v konštatovaní, že účastníkom tohto sporu nie je spotrebiteľ.

16. Žalovaný poukázal na novelu ZZŠ uskutočnenú zákonom č. 438/2015 Z. z., ktorou bolo doplnené aj znenie čl. I § 17, podľa ktorého, ak je žalovaným zo zmenky ten, koho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, môže vždy robiť proti majiteľovi zmenky námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom. Žalovaný považoval za nesprávny reštriktívny záver odvolacieho súdu, podľa ktorého uvedené ustanovenie je aplikovateľné len vtedy, ak stranou sporu je spotrebiteľ. Nesúhlasil so záverom, že jeho záväzok nevznikol zo spotrebiteľskej zmluvy, ale nevylúčením garančného účinku indosamentu. Vyslovil názor, že pokiaľ by zákonodarca mal v úmysle obmedziť aplikáciu článku I § 17 odseku 1, druhej vety ZZŠ len na tie prípady, kedy je zo zmenky žalovaným spotrebiteľ, výslovne by to v danom ustanovení zákona uviedol. Poukázal na znenie daného ustanovenia, z ktorého dostatočne určito vyplýva, že zákonodarca mal v úmysle pripustiť kauzálne námietky vždy tomu žalovanému zo zmenky, komu zaviazanosť zo zmenky vyplynula v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou (nie zo spotrebiteľskej zmluvy). So zreteľom na uvedené odvolací súd mal pripustiť kauzálne námietky žalovaného podľa článku I § 17 ods. 1, druhej vety ZZŠ, keďže jeho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou. Za nesporné má aj to, že zmenka vznikla na základe dohody o vyplňovacom práve k zmenke (spotrebiteľská zmluva) ako zabezpečovací inštitút k spotrebiteľskému úveru.

17. Žalovaný vyslovil, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu považuje za nezákonný, spočívajúci na nesprávnom právnom posúdení veci v podstatných právnych otázkach, ktoré v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte neboli jednoznačne vyriešené podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. Namietol, že napadnutý rozsudok ignoruje závery spoločného stanoviska občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR z 20. októbra 2015, publikovaného pod č. R 93/2015 a závery nálezu Ústavného súdu Českej republiky, sp. zn. IV. ÚS 457/2010, v ktorom bolo vyslovené pravidlo, že zákaz zneužitia práva je silnejší ako dovolenie dané právom, čo znamená, že súdy nesmú poskytnúť ochranu výkonu práva, ktoré je jeho zneužitím.

18. Podľa názoru žalovaného, napadnutý rozsudok trpí aj vadou podľa § 420 písm. f/ C. s. p., tvrdiac,

že odvolací súd nepostupoval spôsobom stanoveným v zrušujúcom uznesení najvyššieho súdu, sp. zn. 2Obdo/19/2014, spor rozhodol bez zdôvodnenia v rozsahu konania žalobcu v rozpore s poctivým obchodným stykom a konania žalobcu smerujúceho k šikanóznemu výkonu práv, kauzálne námietky žalovaného nezákonne nepripustil a nezaoberal sa platnosťou zmenky, ktorá vznikla na základe spotrebiteľskej zmluvy.

19. K dovolaniu žalovaného sa písomne vyjadril žalobca, podľa ktorého odvolací súd neznemožnil žalovanému realizáciu jemu patriacich procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Uznesenia najvyššieho súdu uvádzané žalovaným v dovolaní nepredstavujú podľa žalobcu ustálenú rozhodovaciu prax, s odkazom na uznesenie najvyššieho súdu, sp. zn. 3Cdo/6/2017. Žalobca má za to, že súd prvej inštancie v konaní vykonal všetky potrebné dôkazy na preukázanie tvrdení strán sporu, tieto správne jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti vyhodnotil a dospel k správny skutkovým zisteniam.

Na základe uvedeného žalobca navrhol dovolanie žalovaného podľa § 447 C. s. p. odmietnuť.

20. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), konajúca zamestnancom s vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého stupňa (§ 429 ods. 2 písm. b/ C. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného (ďalej tiež „dovolateľ“ v príslušnom gramatickom tvare) je potrebné odmietnuť.

21. Dovolací súd prioritne posudzoval dovolateľom namietanú vadu zmätočnosti zakladajúcu prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p. a dospel k záveru, že dovolacie námietky sú totožné s námietkami, ktoré už boli predmetom dovolacieho prieskumu v skôr vydaných rozhodnutiach (porovnaj rozhodnutia, sp. zn. 3Obdo/15/2017, 3Obdo/46/2017, 3Obdo/57/2017, 4Obdo/48/2017, 4Obdo/67/2017, 4Obdo/61/2017, 4Obdo/75/2017) a na záveroch v nich vyslovených zotrúva. V uvedených rozhodnutiach najvyšší súd konštatoval, že preskúvanie žalovaným vymedzeného dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f/ C. s. p. je v zmysle kvalitatívnej stránky dovolania (vymedzenie dovolacích dôvodov v súlade s ust. § 431 ods. 1 a 2 C. s. p.) možné iba v časti, v ktorej žalovaný namieta, že odvolací súd nepostupoval spôsobom uvedeným v zrušujúcich uzneseniach najvyššieho súdu v identickom spore a v časti, kde žalovaný namieta, že odvolací súd nesprávne a nezákonne neaplikoval ustanovenie čl. I § 17 ZZŠ v znení zákona č. 438/2015 Z. z., v dôsledku čoho nepripustil kauzálne námietky žalovaného.

22. Vo vzťahu k námietke žalovaného, podľa ktorej odvolací súd nepostupoval spôsobom uvedeným v ním predložených uzneseniach najvyššieho súdu, sp. zn. 2Obdo/19/2014 a 1Obdo/4/2013, dovolací súd uvádza, že uvedené rozhodnutia boli vydané v iných veciach, preto pre konajúce súdy v tejto veci neboli kasačne záväzné. Rovnako nie je možné hovoriť ani o precedenčnej záväznosti, keď o takejto záväznosti je možné polemizovať najmä v prípade publikovaných rozhodnutí vo forme judikátov, pre ktoré je významný osobitný proces v podobe ich prijatia kolégium najvyššieho súdu a následného publikovania v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky.

23. Naviac je potrebné uviesť, že v dovolateľom označených rozhodnutiach najvyššieho súdu bola prípustnosť a dôvodnosť dovolania založená na nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu z dôvodu nedostatočného odôvodnenia tohto rozhodnutia. Pokiaľ žalovaný tvrdí, že najvyšší súd v rozhodnutí, sp. zn. 2Obdo/19/2014, vyslovil právny záver týkajúci sa hmotnoprávneho charakteru zmienok indosovaných žalovaným, toto tvrdenie je nesprávne. V uvedenom rozhodnutí najvyšší súd len podotkol, že sa mu z obsahu spisu javí, že v danom prípade by mohlo ísť o spotrebiteľskú zmenku. Neuviedol však pre nižšie súdy záväzný právny záver, že sa skutočne jedná o spotrebiteľskú zmenku, z akých dôvodov

k takémuto záveru dospel a aké to vyvoláva právne následky. V druhom rozhodnutí označenom dovolateľom, sp. zn. 1Obdo/4/2013, sa najvyšší súd o povahe zmenky vyplývajúcej

zo spotrebiteľskej zmluvy, pripúšťajúcej kauzálne námietky, vôbec nezmienil. V uvedených rozhodnutiach najvyššieho súdu, na ktorých zakladá žalovaný prípustnosť a dôvodnosť svojho dovolania, bolo zistené procesné pochybenie odvolacieho súdu, majúce za následok nepreskúmateľnosť rozhodnutia. Je však nevyhnutné konštatovať, že ide o rozhodnutia vydané v iných veciach (aj keď obdobných), v ktorých bola zistená vada zmätočnosti vzťahujúca sa len na rozhodnutia vydané v týchto veciach, neopodstatňujúca záver o výskyte takéhoto pochybenia odvolacieho súdu aj v tu posudzovanej veci. Zároveň v týchto rozhodnutiach nebol vyslovený právny záver o spotrebiteľskom charaktere zmenky (ako tvrdí dovolateľ), preto nemohlo dôjsť ani k žalovaným namietanému porušeniu právnej istoty a legitímnych očakávaní dovolateľa.

24. Odvolací súd sa s argumentáciou žalovaného obsiahnutou v odvolaní dostatočne vysporiadal a už súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia riadne zdôvodnil, prečo nie je možné aplikovať závery (o procesnom pochybení súdu), prijaté v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2Obdo/19/2014, aj v tu posudzovanej veci. Postup odvolacieho súdu vzhľadom na uvedené nemožno považovať za rozporný s právom na spravodlivý proces. Ďalšie rozhodnutie, sp. zn. 1Obdo/4/2013, bolo žalovaným označené až v dovolaní, v rámci odvolacích námietok na toto rozhodnutie žalovaný nepoukázal, preto sa k nemu odvolací súd vyjadriť nemohol.

25. Za nedôvodnú vyhodnotil dovolací súd aj námietku žalovaného, týkajúcu sa nesprávneho a nezákonného aplikovania ustanovenia čl. I § 17 ZZŠ. Dovolací súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom krajský súd skonštatoval (str. 14 a 15 odôvodnenia), že žalovanému neprislúcha ochrana pred zneužívaním spotrebiteľskej zmenky, keďže záväzok žalovaného nevznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, ale vznikol ex lege z titulu garančného účinku indosamentu, ktorý žalovaný vyhotovil bez vylúčenia garancie. Keďže žalovaný sám spotrebiteľom nie je, bolo by v príkrom rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ by sa úspešne domáhal nárokov na právnu ochranu, aké prislúchajú len subjektom, ktoré sú spotrebiteľmi. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí reagoval na podstatné odvolacie námietky žalovaného, pričom za porušenie základného práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a naplnenie dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalovaného (viď napr. I. ÚS 673/2014, II. ÚS 27/2008, III. ÚS 167/2013). Iba samotná skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

26. Rozhodnutie odvolacieho súdu spĺňa zákonné požiadavky kladené na neho v súlade s § 220 ods. 2 C. s. p. a § 387 ods. 2 C. s. p., keď odvolací súd nad rámec odkazu na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie zaujal stanovisko aj k odvolacím námietkam žalovaného a doplnil vlastnú argumentáciu zdôrazňujúcu správnosť potvrdzovaného rozhodnutia. Je potrebné zdôrazniť, že odôvodnenia rozhodnutí súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu nie je možné posudzovať izolovane (viď napr. II. ÚS 78/05, IV. ÚS 489/2011, III. ÚS 264/08), keďže konanie pred súdom prvej inštancie a odvolacie konanie tvoria z hľadiska predmetu konania jeden celok.

27. Dovolací súd preto konštatuje, že vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p., zakladajúcu prípustnosť (ako aj dôvodnosť) dovolania, nezistil. Z uvedeného dôvodu dovolanie žalovaného v tejto časti podľa § 447 písm. c/ C. s. p. odmietol.

28. Najvyšší súd ďalej posudzoval dovolanie žalovaného z pohľadu uplatneného dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.

29. Dovolanie prípustné podľa § 421 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v

nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.). Pokiaľ dovolateľ nevymedzí ním tvrdený dovolací dôvod uvedeným spôsobom, je to dôvod pre odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. f/ C. s. p., podľa ktorého dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435.

30. Dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. predpokladá, že právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej dovolací súd dosiaľ neriešil a je daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil. Právna úprava účinná od 1. júla 2016 dáva dovolaciemu súdu právomoc rozhodnúť o tom, či ide o otázku zásadného právneho významu, ktorá nebola dosiaľ riešená. Základným predpokladom prípustnosti dovolania je, že dovolací súd vo svojej rozhodovacej činnosti doposiaľ neposudzoval právnu otázku nastolenú dovolateľom (t. j. právne posúdenie veci odvolacím súdom, s ktorým dovolateľ nesúhlasí). Ak dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 421 C. s. p., má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 C. s. p.) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

31. Dovolací súd zdôrazňuje, že právna otázka, ktorú má dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca pre rozhodnutie vo veci samej. Dovolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritórne rozhodnutie, ani akademické otázky, ktoré vôbec nesúvisia s rozhodovaným sporom. Prípustnosť dovolania nezakladá ani všeobecná nespokojnosť dovolateľa s rozhodnutím odvolacieho súdu (resp. jeho právnymi závermi).

32. Pokiaľ ide o časti dovolania, v ktorých dovolateľ namietol nepripustenie jeho kauzálnych námietok a odmietnutie aplikácie niektorých zásad súkromného práva, dovolací súd uvádza, že predmetné dovolacie námietky, vrátane podporne uvedenej argumentácie, s výnimkou tvrdeného dôvodu prípustnosti dovolania (predtým dovolateľ videl prípustnosť dovolania v ustanovení v § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. - pozn. dovolacieho súdu), sú obsahovo zhodné s námietkami, ktoré žalovaný uplatnil v dovolacom konaní v totožných sporoch so žalobcom (ide napr. o konania vedené na najvyššom súde pod sp. zn. 3Obdo/15/2017, 1Obdo/12/2018, 3Obdo/1/2018, 3Obdo/11/2018, 3Obdo/63/2018, 4Obdo/21/2018 a 5Obdo/4/2018). V uzneseniach vydaných v označených konaniach najvyšší súd uviedol, že dovolania nespĺňajú požiadavky vyžadované ustanovením §-u 432 ods. 2 C. s. p.

33. Uvedený záver je aktuálny aj v rozhodovanej veci, nakoľko z obsahu dovolania nie je zrejmé, aké konkrétne právne otázky mali byť predmetom posudzovania dovolacím súdom. Dovolateľ taktiež zákonom predpísaným spôsobom nevymedzil, v čom považuje rozhodnutie odvolacieho súdu za nesprávne vo vyriešení tej-ktorej právnej otázky významnej pre rozhodnutie vo veci samej a ani neuviedol, ako mal odvolací súd podľa jeho názoru nastolenú právnu otázku správne riešiť.

34. Vzhľadom na uvedené dovolací súd konštatuje, že v tejto časti uplatnený dovolací dôvod podľa § 432 ods. 1 C. s. p. nie je vymedzený v súlade s ustanovením § 432 ods. 2 C. s. p., ktorá okolnosť predstavuje dôvod pre odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. f/ C. s. p.

35. Pokiaľ ide o námietku dovolateľa ohľadne neprihliadnutia odvolacieho súdu na skutočnosť, že jeho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, dovolací súd konštatuje, že v tejto časti je z dovolania zrejmé, akú právnu otázku má dovolací súd riešiť, a to otázku, „či podľa čl. I §

17 ods. 1 druhá veta ZZŠ v znení účinnom

od 23. decembra 2015 môže vznášať proti majiteľovi zmenky námietky, ktoré sa zakladajú na vlastných vzťahoch k vystaviteľovi zmenky alebo k jej predošlým majiteľom, osoba, ktorej zviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, ak táto osoba nevystupuje v postavení spotrebiteľa“. Dovolateľ vymedzil právne posúdenie uskutočnené odvolacím súdom, ktoré považuje za nesprávne a aj uviedol, ako mal podľa jeho názoru predmetnú právnu otázku správne riešiť. Napriek uvedenému však dovolací súd vyhodnotil dovolanie žalovaného podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. ako neprípustné.

K tomu uvádza nasledovné:

36. Ako už vyššie dovolací súd uviedol, právna otázka nastolená v dovolaní musí byť kľúčová (rozhodujúca) pre rozhodnutie vo veci, čo znamená, že od jej vyriešenia záviselo rozhodnutie súdu v spore. Dovolateľom nastolená právna otázka predmetné kritérium nespĺňa a predstavuje len hypotetickú, resp. akademickú právnu otázku, ktorá je celkom bezvýznamná pre rozhodovaný spor a vôbec s ním nesúvisí.

37. Pre posúdenie, či ide o právnu otázku, kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej a pre posúdenie prípustnosti dovolania, nie je rozhodujúci subjektívny názor strany sporu, že daná právna otázka môže byť pre ňu rozhodujúca, ale významný je výlučne záver najvyššieho súdu rozhodujúceho o jej dovolaní.

38. Predmetná právna otázka by bola pre rozhodnutie v spore významná (a zároveň by bola založená prípustnosť dovolania), ak by zviazanosť žalovaného zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, t. j. ak by jeho zmenkový záväzok voči žalobcovi mal pôvod v kauzálnom záväzku založenom spotrebiteľskou zmluvou. Záväzok žalovaného zo zmenky voči žalobcovi však pôvod v spotrebiteľskej zmluve nemá. Jeho záväzok ako pôvodného majiteľa a indosanta zmenky voči žalobcovi má svoj pôvod výlučne v zmenke a vyplýva z noriem zmenkového práva (viď ustanovenia čl. I § 15 a čl. I § 43 ods. 1 ZZŠ). Nastolená právna otázka pre absenciu pôvodu zmenkového záväzku žalovaného voči žalobcovi v spotrebiteľskej zmluve tak nesúvisí s rozhodovaným sporom, jej vyriešenie by neovplyvnilo rozhodnutie vo veci samej, a teda právne postavenie žalovaného v spore.

39. Najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené dovolanie žalovaného v tejto časti odmietol ako neprípustné podľa § 447 písm. c/ C. s. p.

40. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

41. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá C. s. p. a § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. 05. 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.